

Prvi srečni dan.

Jedva se je utegnilo solnce dvigniti nad drevje, je prišla Zo-Zo. Vrgla sem se k njej z radostnim krikom. Izpustili so me iz kletke. Srečna sem se takoj vzpela na roke Zo-Zo. Napela sem ustne in jo poljubovala na ličice. Smejala sem se in jokala.

Zo-Zo me je odnesla v kočo belih ljudi in me nakrmila. Kmalu me je posadila v velik košek. Tam je bilo postlano s puhom in mehko travo. Renčala sem od zadovoljstva. Govorila sem, da sem zelo, zelo srečna, da se nočem ločiti od Zo-Zo.

Ne vem, če me je razumela? Ljubko se mi je nasmehnila in me božala po glavi. Šepetala mi je: »Kaška! Moja mala, mila Kaška!« Podobno je to besedi Ket in v ustih Zo-Zo se glasi ljubkeje.

Ah! Ko pišem te besede, mi hoče srce kar skočiti iz prsi. Taka sreča! Nisem več v kletki. Zapustila sem naselbino črnih ljudi. Sem z Zo-Zo in hrepenim v široki svet. Dokod — mi je vseeno. O, da bi se nikdar ne ločila od dobre, vedno nežne in vesele Zo-Zo!

Zo-Zo gre, podpirajoč se s palico. Za njo pa nese zamorec moj košek. Jaz gledam na Zo-Zo in se ničesar ne bojim.

Gremo preko gorá.

Prehajamo na planjavo, pokrito z odlomki skal. Vidimo čisto čredo »Dolgih gobcev«. Grejejo se na solncu in zbeže, čim ugledajo zamorce.

Črni ljudje nosijo zaboje na glavah. Poleg Zo-Zo koraka beli človek, ki ljubi Zo-Zo tako kakor jaz. On ji tudi poljublja roke in skrbi zanjo. Venomer ji gleda v oči.

Na krajih, kjer raste visoka trava, se pasejo antilope. Okoli letajo ptice. Cesta loči džunglo, kjer vlada mrak.

Ko je solnce plavalo visoko, smo se zadrževali v senci. Zamorci so zbrali kup suhih vej. Eden izmed njih se je sklonil nadnje in namah sem ugledala blisk, ki se je zakresal z malega lesa v roki črnega človeka.

Veje so začele metati raz sebe nekaj rdečega in žoltega. Nad tem vsem so se dvigali beli in črni oblaki.

»Ogenj je gotov!« je zaklical beli človek.

Aha! Torej ti rdeči in žolti jeziki so — ogenj!

Zamorci so začeli jesti. Zo-Zo in beli človek — tudi. Iztegnila sem ročico, da bi mi daliokusiti.

Zo-Zo mi je podala črn, topel košček. Povohala sem ga oprezno in nalahko odmaknila od sebe roko Zo-Zo.

Jaz bi tega nikdar ne požrla!

Zato pa mi je drugi košček — beli in mehki zelo ugajal. Dišal mi je kot manjoka.

»Ali ti je ugajal kruh ‚Kaška?‘« me je vprašala Zo-Zo.

»K r u h?!« Nova beseda... Zapomnila si jo bom.

Zo-Zo kliče belega človeka tako čudno, da njegovega imena ne morem ponoviti. Nazivala ga bom po svoje — To.

On mi je dal košček papaje. Ah! Ah! Ah! Medlim za papajo! To je dobro zame in za Zo-Zo.

Trudim se, da bi razumela, o čem oni govoré.

Po južini smo šli dalje. Znova smo naleteli na »Dolge gobce«. Kaj dela brez mene mala Go? Čemu ni Zo-Zo tudi nje vzela s seboj? Ob spominu na Go mi gre kar na jok...

Beli človek gre na čelu vse čete. Tako je delal tudi moj atek Rru, a za njim — Kir.

Gotovo je To vodnik kakor onadva.

Čudim se ljudem. Njim ni potreba kakor nam šimpanzom iskati živeža. Vse imajo s seboj. Ne hodijo na vodopoj. Če hočejo piti, reče To zamorcem: »Vode!«

Zamorci prinesejo vode in jo postavijo na ogenj. Iz vode se kmalu dvignejo beli oblaki, podobni megli.

Jaz bi ne mogla piti te vode! Vročja je.

Vem o tem, ker sem se je dotaknila s prstom. Zbolelo me je tako, da sem presunljivo zakričala.

Zo-Zo mi je takoj namazala prst z neko belo in lepljivo stvarjo. Bolečina je takoj ponehala.

Ali ni bilo to zdravilo, o katerem nam je pripovedoval Ngu-Ngu? Če je tako, je zdravilo dobro.

Nikdar več se ne dotaknem ne ognja in ne tople vode!

Ogibala se ju bom od daleč.

D a n n o v i h č u d e ž e v .

Danes zjutraj je pritekel zamorec in nekaj zakričal.

To je zgrabil puško in stekel v džunglo. Oddaleč sem slišala po-kanje strelav, a enega popolnoma od blizu.

To se je vrnil zelo zadovoljen. Za njim so nesli zamorci ubitega leoparda in veliko pisano kačo.

To je dober, ker ubija leoparda, ki napadajo šimpanze. Sovražim leoparda, ker je umoril atka, Mi-Ri in malo šimpanzko, ki niti hoditi ni znala.

To zatira velike kače, ki zasledujejo opice. Spominjam se, kako je taka kača požrla malega Ako ...

Ljudje so zelo mogočni in modri! Manjši so od slonov, toda silnejši. Beli lovec je le enkrat ustrelil pa je ubil ogromnega slona.

Takrat ... na savani, v soteski, kraj naših gorá, ko sta še živela atek in mamica — ubožica ...

Če bi bili šimpanzi tako modri kot ljudje! Ne bilo bi jim treba hoditi na vodopoj in iskati živeža za vsak dan.

O, ljudje so zelo modri! Oni so se izmislili nekaj, v čemer nosijo in shranjajo vodo. Imenujejo to p o s o d o. Delajo jo iz gline. Videla sem danes zamorke, ki so delale posode. Srečali smo jih blizu majhne naselbine. Zdi se mi, da to ni težko delo.

Če bi se vrnila k svojim, bi naučila šimpanze delati posodo iz gline.

Tedaj bi samci po vrsti hodili po vodo za ves rod, a male opice ne bi umirale na vodopojih.

Najčešče preže tam na nas sovražniki: leopard, kača, krokodil in civeta.

Ljudem ni treba iti vsak dan v džunglo ali na savano po živež. To delajo redko. Naberó mnogo živeža in ga shranjajo v domu ...

Tega naučim šimpanze, ko se povrnem ... Sicer pa ne vem, ali se še kdaj povrnem v našo naselbino na drevesih v džungli ...

Ne mislim o tem, ker mi je dobro z Zo-Zo. In s To tudi.

Ljubim ga, ker ubija leoparda in kače. Dolgo sem mu poljubljala roko zato, a on me je praskal za ušesom.

Ljubim ga zelo!

(Dalje prih.)